

[Christmas Møller.]

der ikke har nogen videre Betydning — at nedbringe Folketingets Medlemstal fra det nuværende?

Jeg tror, man har Lov til at sige, at navnlig disse to Steder, jeg sidst har henvist til, Lovforslagets Bemærkninger og den højtærede Indenrigsministers Forelæggelsestale, harmonerer ikke særlig godt med hinanden, og jeg vil gerne give den højtærede Indenrigsminister det gode Raad, at naar han skal svare paa Ordførernes Bemærkninger, saa bør han paa Ministeriets Vegne være klar over, hvad Grundene er til, at man har fremsat det Forslag, der her foreligger. Thi derom kan der jo ikke være nogen som helst Tvivl, at naar man — og det gjorde den ærede Ordfører for Venstre, det ærede Medlem Hr. Elgaard, jo ogsaa — taler om Nedsættelsen af Folketingets Medlemstal som det, der er hele Hovedpunktet i denne Sag, saa er dette med et mildt Ord fuldkommen urigtigt; der er ikke her Tale om, at man i særlig Grad fra Regeringens eller fra Regeringspartiets Side sætter ind med Hensyn til Medlemstallet. Nej, dette Valglovsforslag er ensbetydende med en fuldkommen Omforandring af Valgsystemet her i Landet, saaledes som jeg gennem mit Foredrag skal vise det.

Naar man saa spørger, om der da kan være Grund til for det konservative Folkeparti at forlade den Valglov, vi har, saa er der for en Konservativ god Grund til at henvise til, at Valgloven af 11. April 1920 i særlig Grad bygger paa Principper, som det konservative Folkeparti først fremsatte her i Rigsdagen. Jeg vil i den Henseende minde om, at de Principper, der ligger til Grund for Valgloven af 1920, den gældende Valglov, blev først fremsat med stor Styrke af den daværende konservative Valglovsordfører, 'det daværende' ærede Medlem Hr. Asger Karstensen, som med ikke ringe Kraft fremhævede, at det, de Konservative ønskede skulde være de grundlæggende Principper i Valgloven, var, at viskulde have i Realiteten en Opgørelse, hvilende paa Forholdstalsvalg i Amtskredse med Suppleringsmandater, at Enkeltmandskredsene skulde bevares som Opstillingskredse, saaledes at den enkelte Kandidat fik sit Omraade, han særlig kunde arbejde i, og at Vælgerne fik fri Ret til at stemme paa den Kandidat indenfor Amtet, som de ønskede at stemme paa, og Kandidaterne Ret til at opstilles i flere Kredse, hvilke to Ting hører nøje sammen.

Det var Tanker og Ideer, som den Gang udgik fra konservativ Side, og naar det er dette, der ligger til Grund for Valgloven

af 1920, naar det er ved vor Indvirkning, at dette er kommet frem, saa vil man kunne forstaa, at det konservative Folkepartis Stilling maa være den samme i Dag, som den var i Rigsdagssamlingen 1923—24.

Disse tilgrundliggende Principper i Valgloven af 1920 ønsker vi for vort Vedkommende ikke at ændre noget som helst ved, og vi gør det saa meget mindre, som det jo ikke kan bestrides, at Valgloven af 1920 i det store og hele har virket retfærdigt. At den ikke har virket helt retfærdigt ved Valget den 2. December 1926, kan ændres; det vil vi for vort Vedkommende meget gerne tilsige Ministeren Støtte til at ændre paa den nuværende Valglovs Princippers Grund, og jeg nærer jo ikke den fjerneste Tvivl om, at med den overordentlige Tilbøjelighed, som Ministeren har vist i Retning af at indrømme Ligelighed og Retfærdighed alt, hvad de skal have, vil Ministeren være taknemmelig for et Samarbejde paa dette Omraade.

Kun paa et eneste Omraade — men jeg maa jo forstaa, at dette ogsaa er et vigtigt Omraade — kan det konservative Folkeparti give Tilslutning til det, der her er foreslaaet, nemlig Nedsættelsen af Mandaternes Antal. Hvis jeg ikke husker meget fejl, var det et Medlem af mit Parti, det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft, der ved Debatten om Rigsdagsdiæternes Størrelse i forrige Samling her i Tinget rejste denne Sag, og hvis jeg ligeledes ikke husker fejl, er det mit Indtryk, at den højtærede Indenrigsminister ikke var det ærede Medlem særlig gunstig stemt; jeg tror ikke, den højtærede Minister udtalte sig i en særlig venskabelig Tone og Form i Anledning af, at dette Spørgsmaal var blevet rejst fra vor Side.

Under Henviisning til, hvad der blev sagt den Gang, skal jeg paa mit Partis Vegne sige, at med Hensyn til Nedsættelsen af Mandattallet er vort Standpunkt i Dag selvsagt det samme, som det var i sidste Rigsdagssamling. Men jeg kan pege paa, at i det Øjeblik man ønsker en Nedsættelse, kunde maaske det Spørgsmaal meget vel tages op til Overvejelse, naar man gør det paa den nuværende Valgordnings Grund, om man ikke kunde naa videre, og jeg vil endvidere pege paa, at det for de Konservative er en selvfølgelig Forudsætning, at i det Øjeblik Folketingets Medlemsantal skal nedsættes som her foreslaaet med 28 Mandater, maa man ogsaa gaa til en Nedsættelse af Landstingsmændenes Antal.

Hvad Nedsættelsen af Mandattallet angaar, vil jeg dog have Lov at gøre et Par enkelte Bemærkninger om et Spørgsmaal, som jeg tror Befolkningen ofte har en forkert